

EESTI SKAUT

S i s u k s :

Uueks aastaks.

Skauttegelaste juubeleid.

NoorsootegelaSte nõupidamine —
SKM. H. MICHELSON.

Skaut on abivalmis — SKM. R. TÕNURI.

V üleilmline Jamboree —
NSKM. R. KÄRNER.

Teateid.

Gaidide nurk.

XVII aast. Jaan. 1938

ILMUS

„Alati valmis I“

Noorsoo romaan.

Jetta Ollik-Andevei.

208 lk. Illustratsioonid ja kaanepilt kunstnik R. Kivit'ilt.

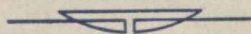
I osa hind Kr. 2.— Kirjastus „Tulist“ — Tartu.

Meie noorsoo-kirjandus on rikastunud algupärase, suure noorsoo romaaniga „Alati valmis“. Teos käsitab meie skautliku, kui suurima noorsoo organisatsiooni tegevust, kombeid ja kasvatustlikku mõju. Raamatu põnevus köidab noort lugejat algusest lõpuni.

Väike, äärmiselt vaesest perekonnast poiss Lasnamäelt satub skautlike noorte ridadesse, mille mõjul poiss kasvab kehaliselt ja vaimliselt tubliks noormeheks. Skautlike noorte tegevuse, laagrite ja matkade kirjeldustes on autor osanud meeldivalt esile tuua meie kaunist kodumaad ja loodust tema mitmekülgetes vormides.

Teos on kirjutatud tõsielust ning selles tegutsevad tüübid on elust võetud ning mõnigi noor, lugedes „Alati valmis“ võib ennast ja oma sõpru ära tunda.

Autor on suure asjalikkusega ja püüdlikkusega süvenenud noorte tegevusse, õppides põhjalikult skautliku organisatsiooni tundma, et iga pisiasi oleks romaanis õieti kirjeldatud. Autor on võtnud osa skautlike suurlaagritest ning elanud terve rea võistlusi ning matke noortega kaasa.

EESTI SKAUT

JAANUAR

Nr. 1 — 1938

XVII AASTAK.

Uueks aastaks.

Käesoleva 1938. aastaga „Eesti Skaut“ astub oma XVII aastakäiku. Juba 16 aastat on „Eesti Skaut“ olnud Eesti Skautide Maleva kindlaks teenitajaks ja häälekandjaks. „Eesti Skaut“, olles pea ainsaks skautluse üldiseks ajakirjaks, peab rahuldama kõiki skautide erialalisi liike kui ka juhte ja poisse, andes selleks ruumi skautluse mitmekesistele eluavaldustele.

See ülesanne on tohtu suur ja väga raskesti teostatav ühe ja sama ajakirja veergudel. Oleks muidugi loomulikum, kui meil ilmuks juhtidel oma, skautidel hundudel oma ja gaididel oma ajakiri. Vaatamata korduvatele sellelaadilistele katsetele, on siiski „Eesti Skaut“ jäänud püsivalt kindlaks ammusele positsioonile. Ka pole ettenäha, et selles oleks lähemal ajal halvustavad muudatused võimalikud.

Käesoleva numbriga hakkab „Eesti Skaut“ senise 20 lehekülje asemel ilmuta 24 leheküljelisena. Suurendatud lehekülgede arv muutub gaidide kindlaks nurgaks, mille täitmise eest hoolitseb nende poolt toimetusse saadetud esindaja.

Kui tahame kaasaja kiiretempolise ühiskonna- ja skautluse arenguga sam-

mu pidada, peame koondama Eesti Skautide ja Gaidide read ühiseks võitmatuks eesti nooruse malevaks. Selle eesmärgi teostamisel oleks parimaks vahendajaks „Eesti Skaut“. Et aga seda edukalt ja väärikalt teostada, on vaja kaht eeldust — ühelt poolt kaastöölisi ja teiselt poolt lugejaid. Kaastöölitest oleneb ajakirja meeldivus ja sisu, lugejaskond aga on selleks baromeetrik, mis näitab, millisel määral tuntakse ideelist huvi skautluse vastu. Ilma nimetatud kahe tegurita pole edu võimalik.

Kuigi „Eesti Skaudi“ sõprade ring on aasta-aastalt pidevalt suuremaks paisunud, loodab toimetus, et kaastööliste ja lugejate arv käesoleval aastal veelgi suureneb ja et tema ümber koonduks kõik, kes tunnevad huvi Eesti skautluse ja gaidluse hea käekäigu ning arengu vastu.

„Eesti Skaut“ tänab käesolevaga kõiki oma sõpru, kaastöölisi ja lugejaid osutatud toe ja usalduse eest ning soovib kõigile

ÕNNERIKAST UUT AASTAT!

Eesti noorte organisatsioon on terve ja saavutused küllaldased.

Noorsoo organisatsioonide esindajate koosolekult.

Haridusministeeriumi Noorsoo osakonna poolt 4. jaanuariks Tallinna kokukutsutud noorsoo organisatsioonide esindajate koosolek oli väärikas algatus selleks, et noorsoo isetegevuslik areng ühistel sihtidel võiks areneda üksteise paremas mõistmises ja koostöö üritusteks vastastikusel arusaamises.

Kogunenud oli umbes 40 esindajat kõigist ülemaaliste organisatsioonide keskustest.

Skaute esindasid peastaabiülem skm. A. Koik, peastaabiülem abi skm. H. Michelson ja välissekretär skm. B. Rautsma, kuna gaidid olid esindatud peavanema pr. E. Hünerson'i ja gaidelite kogu juhi gdr. L. Juske kaudu.

Haridusminister kolonel A. Jaakson omas sissejuhatavas kõnes, edasi andes härra Riigihoidja tervitused, ütles, et noorsoo kasvatustöö Eestis paralleelselt koolile on rajatud organisatsioonidele. Sarnanevad organisatsioonid peaksid liituma ehk vähemalt liginema. Koolinoored on enesest organiseeritud kooliga, seega on vildak vaade — organiseerida ainult koolinoori. Organiseerimise võistlus koolinoorte näol on paheline võistlus. Pearõhk ja raskus seisab väljaspool kooli noorte organiseerimises. Organiseeritud on siiski vähe ja loodetud vaimustus puudub. Tuleb vahet teha organiseerimise ja kasvatus vahel, need on kaks eriasja.

Noorte juhataja kolonel J. Vellerind omas pikas ja huvitavas ettekandes ütles muuseas, et organisatsioon, nagu see kujunenud, on terve ja saavutused on küllaldased. Noorte kasvamine on riiklik ülesanne. Noor vajab igakülgset kasvatamist. Organistioonid, kus on tegevus mitmesugusem, on eelistatavam. Kitsamapiirilistesse org-desse võiksid noored siirduda hiljem. Noorte organisatsioonid tegelevad noorte isetege-

vusel, vanemate suunamisel ja järelvalvel. Peaks olema üks süsteem kooli õppe- ja kasvatustööga, viies noort rohkem lähemale elulistele ülesannetele ja et kasvatustöö jatkuks noorte täiealiseks saamiseni. Vähemusrahvuste noored kaasa tõmmata üldorg-dega, oma üksustena. (Noorte juhataja viipas Skautide Maleva õigele algatusele). Noored on kõik alla 20 aastat. Skautlik org-n oma struktuurilt ongi noortele alla 20 a.

Edasi peatus kõneleja pikemalt org-ide liigitelu juures, eraldades üldjoontes: a) kõiki tegevust haaravad org-d ja b) erialalised org-d. Õpilasuühingutes on katsetatud, mis väärib tähelepanu väljaspool kooli noorte organiseerimises. Ka Põllutöökoda peaks noori organiseerima. Turismi ala tuleb ka noortele lähedasemaks teha. Skautlust tuleb tunnustada, paremat asemele panna ei ole, tuleb vaid sisu anda. Mõni organisatsioon on suur arvuliselt, teine on vanem, nii suurus kui vanus panevad peale kohustusi.

Koostöö loomist peab noort juhataja võimalikuks skautlikkude organisatsioonidega; suuremaid ühiseid üritusi üldiselt; noorte kasvatus eesmärk viia kooskõlla; igal ühel ühtlane kava — põhimäärus; äramäärates kindlamaks arengu vanused org-ide struktuuris; määrustes ettenäha koostöö moodused juhtivate keskuste vahel; vähemusrahvustele luues võimalusi kaasatulekuks. (Siin viipas kõneleja Eesti Skautide Maleva algatusele, kuna paralleelorg-is see puuduseks).

Noorte nõunik Maismäe ettekanne oli sisulise kasvatus osas ja vägagi huvitav. Ta puudutas töö raskustest noorte org-ides, mainides 1) lahkeliidest org-de vahel, 2) kuidas koondada neid noori org-idesse, kes koolis ei käi, 3) laste ja vanemate vahelise koostöö

ja usalduse süvendamise tähtsust. Näitena tõi tema ette, et Viljandis on loodud noorte juhtide klubi, kuhu koonduvad juhtivad isikud kõigist noorte org-dest.

Eriti rõhutas noortenõunik juhtide ettevalmistust, kui suurt probleemi, rõhutades katsete ja erialade meetoodilise ja süsteemikindla käsitluse vajadusele, et kasvatada noort täiuslikuks ja tubliks kodanikuks, kes võimeline elus töötama. Kõneleja mainis ka noorte käsiraamatute ühtlustamise vajadusele. Eriti peatus kõneleja praktiliste alade innukama harrastuse vajaduste juures.

Järgnevates sõnavõttudes kasutasid võimalust peaaegu kõigi keskorg-de esindajad, et avaldada oma seisukohti. Üldiselt rõhutati kõikjalt, et noorsoo organiseerimise tulemused on küllaldased ja arvuline massi tagaajamine oleks

mõttetud, kui puuduvad juhid. Avaldati tunnustust Hamini Noorsoo osak. tegevusele.

Lõpupoole võttis sõna skautide esindajana skm. H. Michelson, üteldes üsna kokkuvõtlikult, et skaudid on solidaarsed ja tänulikud tunnustusele, mis meile antud nüüd riiklikult. Liitumise küsimus on omaette probleem, seda võib ka algetada „altpoolt“, näiteks ühtlane väljaanne erilaadselt, mis on kasuks mitte ainult skautlikkudele org-dele, vaid viib noori tööarmastusele; keskorg-de, nagu Punase Risti, Tuletõrje ja Spordinoortega on skaudid ikka sõbralikult koostööd loonud; kirjanduse üleproduktiooni noorte org-del pole karta, sest käsiraamatuid pole veel kuigi palju. Erialade käsitusele meetoodilisest küljest tahab skautlus edaspidi suuremat rõhku panna.

— Põhjanaan —

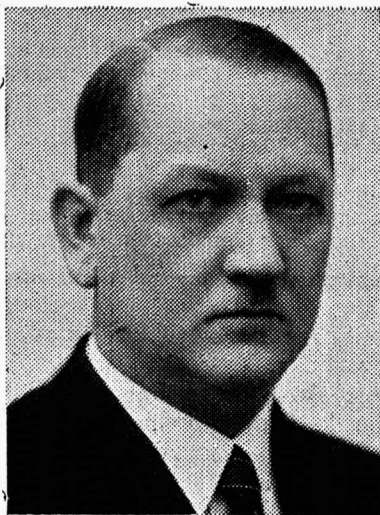
Minister O. Kask 40-aastane.

Skautide suur ja hea sõber h-ra Sotsiaalminister Oskar Kask sai 7. jaanuaril s. a. 40 aastaseks.

Iga skaudipoiss tunneb meie suurt sõpra kindlasti juba ajast, mil Doberanis — praegusel Valgerannal — pidasime oma II Eesti Skautide suurlaagrit. Nooremad poisid aga hilisemast kokupuutest III suurlaagrist Paralepas ning muistki skautlikest ühis-üritusist.

Min. Oskar Kask on meie liikumisse suhtunud tõsise sõbrana ja isaliku hoolitsejana.

Praegu kuuludes meie perre, Pärnu auskaudina, Tallinna Skautide Maleva auvanemana ja Tallinna Skautide Sõprade Seltsi juhatuse liikmena, soovime oma suurele sõbrale edaspidiseks palju õnne ja edu vastutusrikkas riiklikus töös. Jätkugu Tal jõudu ka skautlikuks kasvatuslikuks tegevuseks ja püsigu

Minister O. Kask
Tallinna Skautide Maleva Auvanem.

Uueaasta pudemeid.

Suure heameelega peab ära märkima asjaolu, et skautlusest on nüüd juttu küllaldaselt ka kirjanduses, olgugi esialgselt noorsoo jutukirjanduse näol, kuid on lootus, et ka mitte kauges tulevikus skautlusest kui tõsielulisest probleemist ja rahva kasvatuses kui tähtsast küsimusest kirjanduses manitakse.

Kolm väljaannet ja kõik üpris värsked: 1) Jetta Ollik-Andevei: Alati valmis, kahes osas; 2) Ukko Kivistö: Merevanigid ja 3) E. Hansen: „Sinise tähe“ matkalood. Varemast ajast on ilmunud: Farkas: Käärivad hinged. Jätame siinkohal punkti, kuid lähemas „Eesti Skaudi“ numbris püüame juba anda kriitilise ülevaate skautlikust kirjandusest üldse.

Viimane aastakoosolek ütles, et peame asutama omal jõul alalise õpekeskuse. Valiti ka väärikas toimikond, kes 86 kroonile tooks lisa ja paneks kõikjal rattad käima. Oleks juba aeg hakata määret sulatama, muidu võib masinast aur välja minna. Igatahes kuulda on, et küsimusel kõlapinda on kõikjal, oodatakse vaid algatusele pealinnast, kust pärit kogu komisjon.

Meil on veel sees need „head kombed“, et sisukat asja püütakse maha arvustada. Ega arvustus pole laita. Aga näiteks tolle möödunud aastakoosoleku näitliku rühma koondusega oli lugu nii, et arvustama kipuvad mõnda asja need, kes selleks kutsutud pole, s. o. veel pisut rohelised selleks. Kogu maailm on jäljendanud skautlikku algupära inglasele, meie kes seda vast isegi kõige enam omapärastatult esitame, meie hulgaski leidub ka neid, kes püüavad head asja salata juba siis, kui ei olda veel selle tõdedesse süvenenud.

Arvustus neis küsimusis võiks jääda küll neile, kes võimelised on ise uut ja pa-

meievaheline heatahtlikkus ja vastastikune usaldus.

Meie skaudid, hüüame armastatud juubilarile vägeva kolmekordse skautliku — elagu — ja lubame, et püüame olla alati valmis väärikalt esineda ja kasvada tublideks isamaalasteks, et vääriksime edaspidigi osutatud suurt sõprust ja isalikkust hoolitsust.

T.

remat looma. Kuid kena on siiski, kui vahetki arvustatakse.

Nüüd tõsiselt. Kas on kõigis malevates salgajuhtide kursused alanud? Paras aeg, Miku ootab kõigist malevatest 5.—6. veebruariks õppejuhte Tartusse. No tuleb alles arutlemine. Isegi Harri (Saaremaalt pärit) on lubanud kõiki läbi võtta... Et kas läheb skautluse sisuline areng edasi või ei. Eks vaatame. Igatahes Tartu teeb ettevalmistusi, maleva staabi seinad pakkuvad juba „loomaia“ ilmet — skautlik algupära. Vana lauluisa Sööt on juba suureks sõbraks saanud, ka kindralid tuuakse välja.

On kuulda, et Peastaabil seisavad ees kõvad reformid. Esialgselt on teada, et käesoleva aasta Emadepäevaga (1. det.) tehakse pööre sinnapoole, et ühtki mastrit juurde ei tule, kui pole üleriigiliste juhtide kursus seljataga ja ei ühtki salgajuhti neis 500 hulgas, kes salku juhivad muidu, kui pole maleva salgajuhtide kursus jõudnud seljataha ehk vähemalt käiguski. Põhimäärus valmivat jüripäevaks jne.

Ees seisavad suured laagrid Leedus, Lätis ja Rootsis. Leedus pole käidud, sinna läheme kindlasti, mujale jõudumööda kah. Kurv lugu jah, Leedus on laager skautidele ja gaididele ühel ajal, järv olevat kahe vahel. Gaidide suured juhid on asunud seisukohale, et häid ujujaid kaasa ei võeta. Põnevusega ootame, kuidas lahendab küsimuse meil peastaap, sest iga tubli skaut peab hästi ujuma...

Kõrgema skaudijuhtide kooli päälük Eestis vajab hiigla binoklit, kes teab niisugust odava hinnaga saadalt? Kavatsusel olevat Tartu lähedusest Laiuse mägede tipust hakata vaatlusi korraldama, ehk paistab kuskilt plakat: „Siin asub E. S. M. alaline laagri väljak“. Teisalt kuulame, et vana hallpäine (tõeliselt päris vaimukas noor) master Elmar Jõgi vajab väärikat tegevust skautlikus organisatsioonis. See oleks kindlasti väärikas, kui tema võtab binokli omale, sest metsa puude vahel sihi rajamine on temal naljaasi, vast hangib alalise laagriväljaku välja. Ordeni vääriks see tegu siis. Ühte peab aga märkima, et ainult väljakut ja lossi on vaja, kõik muu tuleb teha poistel, — muidu pole see skautlik.

Põhjanaan.

75 aastane Skaudisöber Karl Eduard Sööt.

„Suurim heameel oli minul siis, kui üks vanaeideke Rüütli nurgal juurde tuli ja küsis, et noorehärä olge nii hea ja vaadake palju to raekoja kell on...“, umbes nii seletas meie söber Sööt... Kuidas see ka on, aga inimene, kes niipalju läbi elanud ja õigemini ütelda läbi töötanud kogu eluea kestel küll toimetajana tuhandeid ajalehe („Postimehe“) lehekülgi, kirjutatud lugematud virdad koosoleku protokolle, elanud ja võidelnud ja pimesi uskunud Eestiiseseisvuse sünness, õhütades laulikuna aastakümnete kestel koolinoorsugu kirjandusloo tundides, — võib nüüd 75-aastase mehena välja näha nii elujõuline ja ikka veel innuka töömehehena ja noorena veel pealegi.

*

Skautide emadepäeval Tartus nägin teda vähemalt kümne, aga võibolla isegi 15 aasta eest. Viimastel aastatel on teda üha sagedamini nähtud skautide tähtsamatel kogumistel. Kui Tartu ja kindlasti ka kogu Eesti skautidepere kaotas oma suure sõbra, prof. M. J. Eisen'i, siis leidsivad skaudid K. E. Söödis kuju, kes teda asendab ja selleks jääb meie armas Sööt ikka.

Kui mina kord palusin Sööti mõni rida skautidele paberile panna, siis lootsin, et nüüd tuleb luuletus, nagu see prof. Eisen'il alati taskus oli, kui ta skautide sekka tuli. Sööt aga süvenes skautide käsiraamatusse ja paar päeva hiljem tõi ta omad seisukohad paberil. Ka eelmises „Eesti Skaudis“ on need ära trükitud.

Kord palusin teda anda üks motto, mis sobiks Eesti skautidejuhtide kõrge ma kursuse diplomi nurgale; mainisin, et see olgu rahvuslikus või skaudi töötuse sisu kajastuses. Vähe aega hiljem tuli Sööt tagasi, küsis pliatsit ja kirjutas paberile:

Elada sinule,
surra sinule
olgu me püüdeks,
isamaa!

Luuletaja Karl Eduard Sööt

Seegi on veel kord kinnituseks Söödi kõrgest ideaalist, anda oma isamaale kõik, mis minu võimuses. Ja sedasi meiega, skaudid...

Mõni päev hiljem tuleb Sööt ja toob kaasa vanalt heliloojalt Lätte'lt ka viisi (ilmunud „Eesti Skaudis“ nr. 7/8 — 1937. a.).

Ega Sööt veel lõpeta oma elutööd, praegu koostab ta uut laulikutele! Ja kui palju tal on käsil muid üritusi.

Ja küsimusi, millega on Sööt elus te gelenud, kirjutatud, ja veended mille eest võidelnud, on küll nii mitmekülgsed ja elulähedased oma töökspidamiselt, et meie skautlikele noortele on temas säilinud vaid eeskuju, kujunenud iseloom, mis järjekindla püsivusega on võimeline lahendama ja kandma kohustusi aja keeristes.

Soovime päikeseküllaseid aastaid!

H. Michelson,
skm.

Kollane Rebane

Skaut on abivalmis!

Juba skaudi hüüdsõna „Ole valmis“ ja vastus „Alati valmis“, viipavad skautte kohustusele.

Kui liigume mööda tänavaid oma igapäevastel käikudel avasilmi, siis päris sageli võime leida juhuseid, et täita skaudi ilusamat ülesannet, olla abivalmis. Ja kui igapäev, enne lahtiriitumist oleme võinud skaudi kaelasidemest lahti harutada ühe heateo meenutava sõlme, siis võime rahuldustundega lõpetada oma päevatöö teades, et kolmas skaudi seadus on täna täidetud. Kui juhtub aga, et ei ole põhjust olnud sõlme lahtitegemiseks, anname endale lubaduse, oma kohust järgmisel päeval kahekordistada. Kuid armsad skaudi poisid, kohustus sõlme lahti tegemiseks ei ole ükski siis, kui kanname skaudi vormi — vaid alati. Kui oleme „tsiviilis“ — ei tähenda see seda, et peame siis eemal olema skaudi mõttest, tegudest ja kohustustest. Oma abivalmis olekut saame ülesnäidata mitmel kujul, kord raskemais, kord kergemais olukorras. Neid olukordi on lõpmata palju.

Kui näeme vanakest või last raskusis tänavat ületamisel, abistame neid.

Sõidukisse või sõidukist väljumisel abistame vanureid, haigeid ja lapsi ning teisi abivajajaid. Kärus või kelgumees, samuti hobusemees, vajab sageli kaaskodanike abi mäkkesõidul või libedal teel. Mõnele inimesele saame oma kaasabi ülesnäidata ka raskema paki kandmisel. Kuid veel sagedamini saame oma abivalmis olekut ülesnäidata oma sõprusega ja seltsimehelikkusega.

Kas ei ole meil headmeelt valmistanud, kui oleme haige olnud ja meid on külastanud sõbrad või kui oleme kurvad olnud, meid on keegi trööstinud ja jaganud meiega ühiselt muresid ning raskusi? Kui oleme sellest headmeelt tunnud, siis teadkem, et ka teised tunne-

vad sama ja võibolla veelgi enam. Palju muid selliseid igapäevaseid pisiasju ristlevad meie teel. Skaudile omase terava pilguga märkame neid — ning oleme selle lahendamiseks ja kaasaaitamiseks alati valmis! Meil algas nüüd uus aasta. Veel palju päevi on ees, enne kui tuleb järgmine. Selle aja jooksul peame mõtlema sellele, kuidas teda paremini veeta ja kuidas teda paremini sisustada skautliku vaimuga. Igal skaudil on siin lõpmata palju võimalusi ja individuaalseid variatsioone. Iga inimese õilis kohus on pakkuda oma abi seal, kus seda vajatakse — eriti elupäästmisel. Oleme palju kuulnud kangelasist, kes oma elu kaalule pannes, on päästnud teisi inimesi uppumisest või mõnest muust eluvaritsevast hädahust. Õnneks on siin skaudid, isegi õige noored poisid, suutnud päästa paljud inimesi ja on näidanud sellega oma kaasvõitlejatele kõrgele loitvat eeskujut. Samuti kui rannikul päästemeeskonnad ei oota merele uppujale appiruttamiseks kahte käsku, ei tohiks ka skaudid hetkegi kõhelda, kui vaja teist päästa. Kui käib märguanne, on viimane kui mees ranniku päästemeeskonnast paadis omal kohal ja siis algab võitlus lainete ning tormiga elu ja surma peale. Keegi ei küsi, kas tal on külm, kas tal on raske või kas ta üldse enam elusana tagasi pääseb, vaid igäüks täidab eelkõige oma kohustust ja oma lubadust — päästa teisi, päästa suuremas hädas olejaid. Kui laiadel veteväljadel ja ulgumeredel kõlab hüüd SOS — siis jäetakse kõik muu ja tõtatakse hüüu suunas. Kui kuulatakse hüüdu appi, jäetakse kõik muu ja tõtatakse hüüu poole ning täidetakse eelkõige oma kohustust — päästa hukkujat! Kui Vabadussõja ajal tuhanded eesti mehed jätsid oma kodud, naised perekonnad, lapsed ja va-

nemad ning tõttasid ruttavalt hüüu poole — „appi, isamaa on hädaohus“ — siis tuhanded panid kaalule oma elu, kuid päästsid abivajaja, päästsid oma isamaa ja päästsid meid kõiki. Need olid surematud sangarid, kellede jälgis oleme käinud ja püüame ka edaspidigi käia. Skaudipoisid — olge selleks valmis.

Et aga oma abivalmis olekut ülesnäidata, ja suuta abi pakkuda teadlikult, tuleb end sisemiselt tugevateks kasvatada. Skautlik kasvatus ongi sellele põhimõttele rajatud, et endid kasvataksime noorteks, kes alati ja igas olukorras suudaksid endid näidata õilsaina.

Meie järgu ja erialade katsed ning skautlik tegevus, kui oleme neid tead-

likult omandanud, annavad meile palju seda, mida vajame abivalmis olekuks ja mida vajab iga õilis inimene. Kui meie ise ei oska ujuda, ei tunne hädavajalikku esimest abi, ei oma kohustunnet, julgust ega algatusvõimet, siis meie ei saa olla skaudid, sõnas, mõttes ega teos. Olgem uhked, et meie ridades on olnud vahvaid surmapõlgavaid noori, kes ei ole unustanud oma õilsamat kohust — täita skaudi kolmandat seadust. Nende rinda ehib meie isamaa kõrgeim aumärk — Vabaduse Rist — Elupääste rist.

Sellepärast, kui meie tahame püüda sammuda nende eeskujude järgi ja nende sangarite jälgedes, siis töötame — tahame olla ikka ja alati abivalmis.

Pikalaenu-Panga President Paul Öpik 50 aastane.

22. jaanuaril s. a. pühitses Pikalaenu-Panga president oma 50. sünnipäeva. P. Öpik on juba rida aastaid olnud Tallinna mereskaute aivanemaks.

Harrastades ise meresporti, ta on alati hoolitsenud ka poiste eest nii erialaliste juhtnööride andmisega kui ka aineliselt.

Kõik skaudid, eriti mereskaudid, soovivad oma aupatroonile palju õnne ja helgeid päevi edaspidiseks tööks,

K.

Paul Öpik
Pikalaenu-Panga president
Tallinna mereskaute aivanem.

N.-skm. R. Kärner

V üleilmline Jamboree Hollandis.

(Algus 1937. a. nr. 9 ja 10)

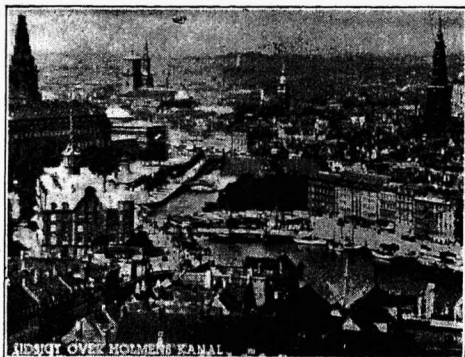
Stockholmist Malmösse sõit sündis elektrirongis. Rootsi raudteeametnikkude lahkkel vastutulekul ja liiklemise juhitud hoolitsusel võisime öösõitu sooritada mugavalt omaette. 26. juulil 1937. a. hommikul olime Malmös kohal. Asusime praamile, kuhu vagunites toodi kõik I klassi reisijad, ja sõitsime üle väina Taani Kuningriigi pealinna — Kopenhaageni. Kopenhaagenis elab üle 770.000 elaniku, moodustades seega 1/5 kogu taani rahvast. Kopenhaageni sadamas olid meil vastas, juba Eestis tuttavaks saanud, Taani NMKÜ skautjuhid, eesotsas skautmaster C. C. Struve'ga. Vennalikud tervitused, soojad käepigistused, siis rongil natuke sõitu, veidi ümbruse vaatamist ja olimegi öökorteris. Pisut puhanud, läksime linna, et kõike seda näha oma silmaga, millest olime poisikese põlves palju huvitavat ja köitvat kuulnud ning lugenud. Kõige esimesed sammud suunasime Taani Rahvusmuuseumi, mis asub kuulsas Rosenborgi lossis. Muuseumi osakonnad on korraldatud üksikute ajastute põhimõttele. Sinna on koondatud alates 1892. aastast, kõik riigile kuuluvad aja-

loolised ja kunstilised kogud. Muuseumi rahade kogud on suuremaid Euroopas. Ka antiikaja kogud on väga rikkalikud. Täieliku ülevaate annab eskimode etnograafiline osakond, eeskätt muidugi Gröönimaa eskimodest ja nende kultuurist. Eelajalooline ja ajalooline osakond, kuhu on koondatud rikkalikud kogud kivi-, pronksi- ja raudajastust, pälvivad erilist tähelepanu.

Järgmisena külastame Thorvaldseni muuseumit. Selle muuseumi peremeheks on Kopenhaageni linn. Muuseumi on koondatud Taani suurmehe Thorvaldseni tööd ja looming. Terve suur kahekordne maja on täidetud ainult tema isikliku loominguga. Siia on koondatud enamik tema tööde originaale. Puuduvaid asendavad marmorkoopiad. Siia on paigutatud ka tema isiklikud rikkalikud rahade-, maalide- ja kalliskivide kogud. Muuseumi aeda on maetud Thorvaldseni sarg.

Veel käisime Carlsbergi-Clypthek'is. Seal nägime suurepäraseid ja väga huvitavaid antiikse kultuuri kogusid, sumeri, egiptuse, kreeka, rooma, etruskide ja n. e. rahvaste skulptuurist.

Külasthanud veel Kuninglikku raamatukogu, kus on üle 850.000 köite raamatu, neist 4000 eks. trükitud enne a. 1500, astusime sisse Taani ajalehe „Berlingske Tidingeni“ toimetusse. Nimetatud leht on juba üle 100 aasta olnud ühe ja sama juudi perekonna käes. Leht on 150.000 tiraažiga. Meist tehti toimetuses pilt ja see ilmus paar päeva peale seda lehes. Külasthanud veel paljusid kohti ja asutusi, seadsime sammud kuulsasse Taani „Tivoli“. Taani „Tivalist“ olin varem kuulnud kummalisi lugusid ja asju juba karjakoondusel ja nüüd 13 aastat hiljem võisin kõigis veenduda oma silmaga... „Tivoli“ on Taanis rahva kokkusaamise koht. Siia

Üldvaade Kopenhaagenile.

tuleb nii tööline, ametnik kui ka seltskondliku ja avaliku-elu juhtivad isikud. Ja nad tulevad kõik siia otsima lohutust. Meie „Tivoli“ ei suuda pakkuda seda, mida Taani „Tivoli“. Kõike neid lõbustuse võimalusi ja vahendeid, mida seal nägime ja isegi läbitegime, ei suuda kuidagi kirja panna. Ka pole need siis nii huvitavad, kui tegelikult läbielatuna. Ise tegime kaasa sõidu, madudel, jõel künadel, siis rongis, mis kihutab hirmsa kiirusega mäest üles, siis alla orgu, kus ainult tume tühjus. Veel sõit veeall. Terve õhtu kulus meil seal ära. Aga see tasus ka rikkalikult. Veel praegu näen neid koledusi ja õudsusi oma silmi ees. Soovitan siiski kõigile isiklikult neid läbi teha. Oma silm on kuningas.

Veel veetsime aega ka suurlinna elu tundma õppimisega. Taanist jäi meile väga puhas ja meeldiv mälestus. Eriti ei saa unustamata jätta Taani vastu-

Kopenhaageni „Tivoli“ peasissekäik.

tulelikke skautjuhte ja skaudipoisse. Loodame neid ka Eestis sama vääriskusega kohelda ja vastu võtta.

Järgmises numbris sõit Saksamaale, Hagenbecki loomaaeda ja Hamburgi jaamas esimene kohtumine Jamboreele minejatega.

„Öökullid“ uut aastat vastu võtmas.

Mustade varjudena libisesime üle kuuhelgist valgustatud ning sätendava lumevaiba, mis paksult katab merejääd. Vaikselts suusatame oma igaaastase laagrikoha poole. Vaadates selja taha näeme linna sätendavas tuledemeres. Läbi öövaikuse kuuldub kauge pühalik kirikukellade helin. Oleme küll soojalt rietatud, kuid siiski näpistab külmataat läbi kamsoni ja mõnel poisil lõgisevad hambad suus. Kuid sellele ei reageeri keegi — küll soe tee ja tanguvorstid tänasel tähtsal — vana aasta viimasel päeval panevad jällegi vere kihama!

Tund aega suusatanud, läbistame metsatuka ja peatume üksiku kesk metsa asuva palkidest hüti ees. Külmanud käsi koban taskust ja leian võtme. Vabastame suusarihmad ning astume onni. Laualt leian tikud, süütan petrooleumlambi. Valgus tungib kaugemassegi on-

ni nurka. Asetame suusad ettekotta, võtame kamsonid seljast, klopime end lumest puhtaks ja asume tööle. Varsti leegitseb rõõmus tuli ahjus; riuleilt, pingelt ja laualt on tolm pühitud ning seinu ilustavad tabelid ja diagrammid on korraldatud. Ahjusuu ääres end soojendades kaob külm tundmus ihust. Ja kui Karl süütab pingil seisva väikese jõulukuuse künlad (selle olid muretsenud jõululapäeval siin õhtu veetnud II rühma skaudid), — on jõulutundmus täielik.

Täna on määratud Valter kokaks. Otsime seljakotist tanguvorstid ja anname need kokale, kes hakkab kohe maitsvat rooga valmistama. Süütame priimuse ja palav tee ongi valmis. Igaüks võtab riulilt puhta taldreku (Eelmised onni-külastajad olid nad korda seadnud), ja noad-kahvlid ning pidu-

söök algab. Valter on oma ülesandega hiilgavalt toime tulnud. Naljatades ja lauldes oleme juba poole oma õhtusöögist söönud.

Korrage kuuleme väljast hääli. Keeqi koputab uksele. Kell on juba pool üksteist. Imestame, kes nii hilised suusatajad võivad olla. Lükame riivi ukse eest ja sisse astub kolm lumist kogu. Ääretu rõõm valdab meid, kui tunneme tulijais „Hundi“ salga skaute. Tulijad soovivad meile hääd vanaaasta lõppu, räägivad, et tahtsid meid paukpadrunitega hirmutada, aga külm ajanud neid poolteist tundi varem valgustatud onni poole — ja siin nad nüüd ongi! Mis muud kui suusad ettekotta, kampsunid maha ja ahju juurde ihu soojendama. Vaesekestel on keel päris suulakke külmanud, kuid soe tee ja veel soojemad vorstid päästavad neid tummaksjäämise hädaohust. Lauas algab lõbus keskustelu. Varsti on aga pannid, potid tühjad. Salakavala naeratusega tõmbab Oss suure kotitäie pähklaid oma seljapaunast. Nüüd tõuseb tuju haripunktini. Pähklaid krõbistades laulame, ja jutustame laagriseiklusi.

Oleksime uueaasta vastuvõtmise täiesti unustanud, kuid sellest hädast päästab meid meie sõber — Merivälja ranna „kapten“. Valju koputusega uksele juhhib ta meid teadvusele. „Viie minuti pärast on uus aasta! Poisid, kohe metsavahi juurde!“ Ribinal-rabinal oleme riided selga ajanud, suusad alla pannud. Ossi majahoidjaks jättes, kihutame võideldes kõleda tuulega ja silmi matva lumesajuga seitsmekesi vanale suusatajale hallpäisele kaptenile järele. Piirame metsavahi talu sisse ja kui „Naatsareti“ poolt kõlavad esimesed pääsipaugud ja rõõmuhõisked — uue aasta tervitused —, tormame lõhkherneid paugutades ja kõigest kõrist karjudes metsavahi tallu, kuid siingi ei marga keegi. Toas on ligi 10 inimest, kes siia uut aastat vastu võtma tulnud. Algses on talurahvas kohmetunud, kuid siis tunnevad nad meis oma suviseid

„tülitajaid“ ja juubeldades soovime üksteisele uut aastat.

Pererahvas ja ta külalised on parajasti õnne valamas. Katsume meigi ja iga poiss saab endale veidra tinakuju mille tähenduse seletab meile metsavahi ebausklik emake. Ja seda naeru, mis siis on. Nüüd aga algab päris trall! On ju meid seal üle paarikümne inimese, enamalt jaolt kõik noored ja ei puudu isegi lõõtsamees. Keerutame tantsu, lööme laulu, mängime vanad eestlaste „mati välja viimist“, „õlekaru“ ja kuulame metsavahimamma ennustusi. Küllalt müranud, puhastame endid õlgedest. Jälle suuskile ja haidaa — onni poole.

Väike Oss on uue tee valmistanud ja tänutundmusega neelame kuuma jooki. Aeg on magaminekuks, kraamime laua ning toolid nurka ja tirime õlgedega täidetud magamiskotid alla. Laotame need põrandale ja varsti külgekülje kõrval uinume.

Unes näeme meie kauni metsakodu valmistamist. Selle onni ehitamisega oleme oma skautlikkust näidanud. Selgelt kerkib silmi ette aasta eest toimunud palkide vedamine, nende saagimine, raiumine. Suure innuga töötasime oma ehituse kallal väsimatult ja usinalt kui sipelgad. Ja nüüd on see majake skautide ja hundude toetuspunkt Merivälja laanes valmis. Uhkelt vaatame oma kätetööle. Kõik need seinad, katus, lagi, ukсед, aknad, lauad, toolid, pingid, riulid on meie endi töö!

Täie õigusega võime seda nimetada oma maleva tööks, pole me isegi võõra abi tarvitanud. Väiksemgi hundipoeg on kaasa aidanud: puhastanud ümbrust, tööriistu kättetoimetanud või annetanud 10 senti materjali muretsemiseks.

Nii lamamegi nüüd siin ja naudime oma töö tulemusi oma talvelaagris. Soojel kottidel mağades oleme ka kõige kardamal talvel kui emakese süles.

Uue aasta hommikul ärkame varakult. Keedame kohvi ja luusime veel natuke metsas ja pöördume koju. Tuleval nädalal aga suusatame jällegi Meriväl-

Eesti Skautide Maleva Skautliku Õppetegevuse korraldamise kavad.

Väljavõte.

II.

I

Ülerfigilised skaudijuhtide kursused.

Kursuste eesmärgiks on ettevalmistada Eestis teadlikke skaudijuhte lord Baden-Powelli poolt rajatud kasvatussüsteemi põhialustel.

Kursuseid korraldab Eesti skautide maleva peastaap. Kursuseid juhivad viieliikmeline juhatus, mis koosneb juhatajast kahe abiga ning kahest liikmest. Praegune juhatuse koosseis: juhataja skm. H. Michelson, abid skm. H. Paalman ja skm. E. Pavelson, liikmed: skm. E. Jõgi ja skm. R. Tõnuri.

Kursuste kestvus on 1 aasta, mille kaavas: a) teoreetiline osa, b) õppelaager (5—6 päeva) ja d) tegelik katseaeg.

Kursustest osavõtu vanuse alammäär on 17 aastat, eelistatud salgajuhtide kursuste lõpetanud ja õppepäevadest osavõtnud sakudid.

Kursuste lõpetanuile antakse vastav diplom ja tunnus. Kursustes lõpetanuid võib esitada kõrgema skaudijuhi (skm. nskm.) nimetuse peale ja kursuste lõpetanuile on eesõigus edasipääsuks kõrgema skaudijuhi — Gilwell-kursustele.

Eesti skaudijuhtide kursuste alused on kinnitatud Peastaabi poolt 9. 12. 36., protokoll nr. 192.

ja poole, et külastada oma armast sooja pesa.

See jutustus oli küll minu uue aasta unistus, kuid varem või hiljem peaks ta täituma ning iga malev püüab omale ehitada sellist mugavat onni nagu see on läänlaste tare Paralepa metsas, oma väljakujunenud laagripaika. Kallid skautvennad, levitage seda mõtet ning aegsasti hakake hankima võimalusi selle suure ja tänuväärse ühistöö kordasatmiseks!

Raul.

Üleriikline skautide õppejuhtide kogu.

Skautliku õppetegevuse korraldamiseks, reguleerimiseks ja ühtlustamiseks üleriiklises ulatuses moodustub õppejuhtide kogu, milline koosneb üleriikliste skaudijuhtide kursuste juhatusest ja malevate õppejuhtidest.

Eriti on õppejuhtide kogu ülesandeks salgajuhtide kursuste korraldamine malevates ja üldiste juhtide õppepäevade korraldamine malevates ja ringkondades õppejuhtide kogud kohtadel maleva õppejuhiga eesotsas.

III.

Salgajuhtide kursused.

Salgajuhtide kursuste eesmärgiks on skautide malevates ette valmistada salgajuhte, kes oleksid võimelised saadud näpunäidete ja kogemuste abil oma salga liikmeid virgutama loovale mingilevale isetegevusele skaudi seaduste alusel.

Salgajuhtide kursuste osavõtjate sobiv vanus on 14—17 aastani.

Salgajuhtide kursusi korraldatakse igas malevas kord aastas maleva õppejuhi korraldusel.

Kursuste tegevus piirdub skaudi ja II järgu skaudi katsete ainetega, mille kaaskäib meetodiline käsitlusoskuse ja skautliku kasvatus teoreetilistes küsimustes süvenemine. On tungivalt soovitatav salgajuhtide kursuste läbiviimine vahelduvas kavatsuses rühma ja salgatöö süsteemis. Vältida tuleb liiga pikki teoreetilisi loenguid, vaid vestlus või loeng olgu osa koonduse kavast, ettekandena võimalikult näitlikul viisil. Kavade jaotuse mooduseid on antud „Skautlus“ lk. 11—13, mis jaotuse viisilt sobivad ka salgajuhtide kursusteks. Vaata ka „Rühma aasta“ lk. 9.

Salgajuhtide kursuste kestvus on minimaalselt üks kuu, s. o. 5 koondust à 2 tundi.

Eelistatud on skaudijuhtide kursuste läbiviimine sügisel ja talve algul nii, et see pakuks küllaldast materjali talviseks siseperioodi tegevuse ajastuks.

Soovitavaks tuleb pidada õppepäeva korraldamist kõigile juhtidele just salgajuhtide kursuse lõppedes, kuna ringkondade õppepäevad teostuksid märtsi-aprilli kuudel.

Salgajuhtide kursuste kava.

Teoreetiline (vaheduvad näitlikud loengud koonduste kestel):

1. „Skautliku kasvatusel alused“:
 - a) töötus,
 - b) skaudi seadused,
 - d) hüüdsõna „Ole valmis!“,
 - e) igapäevane heategu,
 - g) välistegevus,
 - h) „Skautlus on mäng“,
 - i) juht tunneb poisse,
 - j) salgastiteem,
 - k) katsed ja erialad.

2. „Organisatsiooni korraldus, struktuur, noorsoo organis. seadused, määrused, kuuluvus jne.“

3. „Salgastiteem ja rühma tegevus“.

4. „Koonduse kasvatus“ („Rühma aasta“ ja „Skautlus“ I vihk).

5. „Salgajuht, tema ülesanded ja kohustused, algaja ettevalmistatus töötuseni“.

6. „Salga vaim ja sisemine distsipliin“.

7. „Salga asjaajamine, aruanded“.

Praktiline:

1. Näitlik rühmakoondus, salgastiteem (,Rühma aasta“ lk. 9.) Rühma pidulik koondus (sk. käsiraam. lk.29-30).

2. Näitlik salgakoondus salgajuhti juhtimisel. Arutelu.

3. Sõlmed ja nõõrioste kinnitamine näitlikult ja tegelikult (Meeste rid. lk. 59/61).

4. Mõõtmise:

- kauguse määramine,
- kõrgus,
- enesemõõtmise tabel,
- samm,
- orienteerumine, kaart, kompass,
- ilmakaared,

skitse valmistamine.

5. Signaliseerimine:

- morse,
- semafor,
- teemärgid,
- vilesignaalid.

6. Jälgimine ülesannetes, luuremäng.

7. Laagrilisi eeloskusi:

- lõkke valmistamine,
- keetmine.

8. Mudelite valmistamine. käsitöö.

9. Esmaabi, meetodilisi algeid.

10. Looduse ja metsa tundmine: õppejalutuskäik, skaudisamm.

11. Mängud, laul, muusika. Eriti Kimi mängu variatsioonid.

12. Lipp, eriti rahvuslipp, lipu tõstmine näitlikult.

Tegelikke ülesandeid katsena.

1. Salga koonuse kava koostamine ja läbiviimine.

2. Vastata kirjalikult „Miks olen skaut“?

3. Märkmik kursuste käigust.

4. Kolm katset osavuses ja leidlikkuses.

5. Juhtimise ülesanded: matk, laagrimängu või -tegevuse juhtimine.

6. Kasvav oskus: algaja ettevalmistus, kõnelda praktilisel teemal või üht skaudiseadust täielikult seletada.

7. Vähemalt ööpäeva treeninglaager või õppejalutuskäik.

Tartu, 10. dets. 1937. a.

Koostanud skm. H. Michelson.

Eesti Skautide Maleva

Peastaabillema abi.

Üleskutse!

Palun kõiki vanemaid skaudijuhte, skauditegelasi, skaudisõpru või isikuid, kellel olnud sidemeid või kokkupuuteid Eesti skautluse esimeste aastatega ja skautliku liikumise algüritustega Eestis, kas kaudselt või otsekoheselt — saata isiklike memuaare, dokumente, pilte ja muid andmeid, mis võiksid kasulikud olla ühel või teisel viisil skautluse ajaloolise ülevaate koostamisel.

Olen omaks ülesandeks võtnud igasuguste sellelaadiliste materjaalide kogumise, et neid koondada ja säilitada kaotsiminekest.

Sellepärast on tähtis, et koonduks igakülgset materjaali, et saaks välja selgitada erapooletult Eesti skautluse arengulugu. Andmeid palun saata minu nimele Tartu, Narva 37-10.

skm. H. Michelson.

Meriskautlusest.

Vesi on üksikule inimesel hädatarviline, kuid vesi on ka tarviline rahvaste eluavalduis. Nii said sellest aru juba vanal muistsel ajal mereäärsed elanikud. Ja sellest tingituna tekkisid võitlused, mis pidi selgitama, kes võis olla pere-mees merel.

Kui vaatleme enda kodumaa mereaja-lugu, siis paistab meile, et eestlased ju-ba väga kaugest minevikust on olnud peremehed merel — meredevalitsejad, kelledega arvestati, keda kardeti merel ja kelle ülevõimu ei suudetud murda. Siinkohal olgu mainitud sõjakäik Rootsi pealinna Sigtuna alla ja selle hävita-mine eestlaste poolt.

Kui meie kaugel esivanemal oli kuul-susrikas mereajalugu, siis käesoleva sajandi kuulsus merel pole sugugi väik-sem. Ma mõtlen vabadussõja merela-hinguid, kus taaskordselt võis Eesti näidata, et oleme mereriik. Omame mehi, kes oskavad võidelda ja võita merel. Vabadussõja merelahinguist tuldi hiil-gava võiduga välja.

Poisid! Meie, kes tahame olla oma kuulsusrikaste esivanemate ja sangar-likkude vabadusvõitlejate otsesed väärilised järeltulijad, peame ikka rohkem ja rohkem süvenema merel vajalikkude oskuste ja teadmiste omamisse.

Meie teadlik noorsugu, kes on huvi-tatud merest, temal töötamisest, valitsemisest, on koondunud meriskautrühmitusteks. Neis rühmades püütakse sü-veneda kõigisse teadmistesse, mis vaja-likud merel tegutsemiseks, et tarviduse korral neid teadmisi kasutada oma kalli kodumaa ja rahva kasuks. Nii mõnigi noor, kes meriskautrühmituses on oman-danud endale algteadmised merest, on need omale võtnud suunanäitajaks, el-luastumisel.

On möödunud terve aastakümnete rida sellest, mil alus pandi Eesti meri-skautlusele. On olnud tõuse ja mõõne. On tehtud seejuures tükk tõhusat tööd, poistele nii lõpmatu elulähedasi tead-

misi ja oskusi õpetades. Ent teha oleks ja peamegi tegema veel palju, palju rohkem.

Oleme mereriik. Meie rannajoone pikkus, saared, siseveed! Need kõik, kõik vajavad noori, tublisid, julgeid ja vahvaid, kes maast-madalast oleksid teadlikud merest, tema osatähtsusest meile, kui rannarahvale. Need kõik va-javad noori, kes õpiksid poisina tead-misi, oskusi, et meheks sirgudes oleks võimelised otstarbekalt neid teadmisi ellurakendama.

Meriskaudid! Kui lubate, siis avaldan enda arvamised, mis, usun, et on ja saavad teie kõikide arvamisteks ja ühi-seks sooviks! Tahaksin meriskautluse rühmitusi näha kõikjal meie kodumaa randadel, saartel ja sisevetel. Võtak-sime esmajärjekorras saared! Näiteks Saare, Hiiu, Muhu ja rida teisi väik-semaid saari! Mis on tehtud nende pik-kade, pikkade aastate jooksul? Peaaegu mite kui midagi. Ja ometi oleks see täiesti loomulik, kui vähemalt Saare-, Hiiu- ja Muhumaal töötaksid iseseis-vad Meriskautide Malevad.

Vaatleksime edasi meie kodumaa pika rannajoont. Kui palju rühmi on siin? Ja kui palju siin võiks ja peaks neid olema? Jällegi suur ja tänulik töö-väli ees.

Ja lõpuks siseveed. Ka siin otsib silm asjatut meriskautrühma asukohta —

Kiigu mu paadike . . .

Kaugel lumises laanes.

kuid neid pole, miks? Ent ometigi võiks ja peaks olema nimetus — Sisevete Ma-leva! Nende mõtete avaldaja soendas kord sellist julget mõtet ja kavatsust sisevete kohta, aga elu veeretab ta sealt kaugemale, loota tuleb aga siiski, et see mõte kord teostub.

Siiajani ei ole suudetud meriskautlust viia seisukohani, millist kohta ta väärrib. Kaldun arvamisele, et selle peamiseks takistuseks on olnud just selle ala kogenenud juhtide vähesus. Silmapilgul aga, kus omame juba küllaltki suure merijuhtide kaadri, peaksime suutelised olema, et võiksime avaldatud mõtteid ellu viia. Seda enam, kus lähe-

mal ajal on oodata uue põhimääruse il- mumist, kus meriskautluse ala kohta käivad korraldused on antud. See ta- gab meile kindla ja otstarbeka tööta- mise võimalused. Oli paraku ju meri- skautlus vaeslapse ossa jäetud, teda salliti, kuid sunniti.

Meriskaudid! Need on mõtted, mida arvan, et nad oleksid tõesti teostatavad. Tahaksin nii väga näha, et poisid saar- tel, rannikul ja sisevete piiril, ei unu- taks, et oleme kuulsate viikinglaste jä- reltulijad, nende viikinglaste, kes taas- kordselt elluärkasid meie vaprate vaba- dusvõitlejate näol. Näidakem, et oleme ja väärime mereisandate au!

Kirjanik
K. E. SÕÖT
aiatööil.

Teateid Malevast.

Põhimääruse projekt on kibedas tules...

Praegu käib Tallinnas kibe töö uue Eesti skautide maleva põhimääruse kava läbitöötamise ja täiendamise kallal. Põhimääruse kava valmistas igale skaudile tuntud master Miku. Põhimääruse kava läbitöötamisega loodetakse valmis saada eelolevaks kevadeks, nii et Jüripäevaks võiksime loota tema kehtima hakkamist. Kui põhimäärus on vastavaist komisjonest 3 ludemisel läbi käinud, siis sadetakse tema ärakirjad tutvumiseks üle riigi malevatele ja skauttegelastele. Oleme juba pikki aastaid uut põhimäärust oodanud ja pahandanud, et miks ta nii venib. See pole kaugeltki nii kerge töö kui pealtvaatajaile paistab. Peab ju uus põhimäärus saama

meie skautluse selgrooks ja vankumatuks aluseks tulevikule. Seepärast peab töö olema põhjalik ja viimistletud. Kõik skaudid ootavad teda siiski eelolevaks Jüripäevaks!

*

Peastaabil on mitmete skautliikude erimääruste väljatöötamine ja vastavate materjalide kogumine.

TALLINNAST.

20.jaanuaril pühitses Tallinna Skautide Maleva Emade Ring oma 5. aastapäeva. Selleks puhuks oli Maleva ruumides korraldatud omavaheline teeõhtu. Lõbusas koosviibimises arutleti päevaküsimusi, heideti pilk tehtud tööle ning seati üles edaspidi-

seks uusi juhtmõtteid. Eriti rõhutati Emaderingi liikmeskonna arvu suurendamise vajadust. Oleks ju loomulik, et iga skaudi poisi ema oleks koondunud emaderingi. Praegu ei tea paljud emad peagu midagi, mida nende lapsed malevas käies teevad ja kuidas nad koondusilt osavõtavad. Kui ema oleks malevasse aktiivselt kaasalööja, oleks kahtlemata poistel kergem ja juhtidel hõlpsam teha nende kätte usaldatud kasvatustööd.

NÖMME SKAUTIDE TEGEVUSEST.

Vana aasta 16. detsembril sai Nõmme Maleva omale uue staabi. Uude „kabinetti“ valiti üksmeelselt, kuigi valimise algul oli tunda ärevat opositsiooni, järgmised tunnustatud skautjuhid: juhiks skm. E. Pavelson, abideks skm. R. Roos ja n.-skm. K. Parts; skautide juhiks n.-skm. H. Kask, hundude juhiks n.-skm. K. Venno, spordi juhiks n.-skm. K. Truu, õppejuhiks I j. sk. L. Jägel, majandusjuhiks I j. sk. E. Siirvee, maleva sekretäriks n.-skm. A. Pärna ja tema abiks I. j. sk. A. Hanimägi.

Maleva aukohtusse valiti — esimeheks skm. R. Tulver, sekretäriks I j. sk. E. Tammeväänd ja liikmeks n.-skm. R. Kärner. „Kabinetti“ loetakse täiesti õnnestunuks ja kõigiti suurtest töömeestest koosnevaks.

Praegu käib üksustes kibe kontroll skaut-teadmiste alal. Üksuste ja erialade juhid peavad koostama oma tegevuse kohta tööprogrammi ja selle esitama kontrollimiseks ning heakskiitmiseks staabile. Mitmed erialade juhid on juba need esitanud.

17. jaanuaril s. a. algas malevas tegevust salgajuhtide kool. Koollist võtavad osa kõik salgajuhid, abijuhid ja igast rümast paar edasipüüdlikumat skauti. Koolijuhiks on I j. sk. L. Jägel. Kooli õppekava koosneb 35 tunnist. Eriti suurt rõhku on pandud praktilisele tegevusele, praktilisele ja tegelikule juhtimise oskuse omandamisele.

Peatselt leiavad aset maleva suusa- ja soomekelgu võistlused. Praegune lumi Nõmmel on Tallinna „turistide“ poolt nii

võrd libedaks- ja ärasõidetud, et pikisilmi oodetakse uut ja värsket lund.

16. jaanuaril s. a. korraldas grupp hundusid suusamatka Harku mägedesse. Sõit läks kõigiti lõbusalt ja hästi korda. Sääraseid matku on kavatsusel veel mitu. Hundud ootavad seda pikisilmi.

Maleval on ees 15. juubeliaasta pühitsemine. Käimas on kibedad eeltööd. Pidustus kavatakse suurejooneline. Julgust algatud töö lõpule viimiseks. Edu ja jõudu tööle.

Malevas töötab emadering täie koormatusega. Juhatusse kuuluvad esinaisena pr. Taimsalu, kirjatöimetajana pr. Mardus, laekurina pr. Gubensky, liikmetena proud Takkel ja Silber. Hetkel käib kibe töö uute liikmete juurdehankimiseks. Paljud on juba lubanud oma nime kirja panna, mõned kõhklevad veel, kuid vaevalt nad siis asjast eemale jäävad, kui neile emaderingi koonzumise küsimuse vajalikkus selgeks tehakse.

Kk.

Läinud kevadel moodustati endine III rühm vastavalt kehtivale „Põhimäärusele“ ümber rühmituseks, nimetusega „Metsapojad“.

Möödunud aastal löödi jõudumööda kõigis maleva üritusis intensiivselt kaasa. Samuti võeti osa kõigist korraldatud võistlustest, tülles mitmeski alas esikohale, nagu matkamises, „Halli Hundi“ võistluses ja ujumises.

Praegu malevas käimas olevast „eeskujuliku rühma“ võistlusest võetakse osa raudkindla eesmärgiga — võita esikoht.

Rühmituse juures teotseb vanemate komitee n.-skm. Nigo juhatusel. Rühmitusel ilmub oma seinaleht „Metsapöeg“. Ka salgad annavad välja endi käsitsi kirjutatud ajakirja. Rühmituse tegevust juhivad üldjuhina I j. sk. L. Jägel ja abid skj. Mägi, Reima, Tomson, Lääts ja Oengo. Kavatsusel on suusavõistlused ja väli luuremärgud mägestikus.

J.

Gaidide nurk.

Eesti Gaidide Maleva III juhtkool.

Talinnas 2, 3, 4. jaanuaril 1938 a.

Mõni päev enne juhtkooli algust, õige hilja veel, istusid Tallinna gaidetid koos ning ärevusega ootasid Peavanemalt teadet — kas ja või ei. Kas rutata ettevalmistustega, või saata neile 225-le gaidijuhile, kes vaatamata sellele, et raudteevalitsus oli võimaldanud seekord vaid 50%-lise hindaalanduse, mis õpilastel niigi olemas, otsustanud olid juhtkoolist võtta osa — „juhtkooli ei ole, mitte sõita.“ Sest meie pealinnas tõesti, vaatamata mõningate tegelaste rakkutallatud jalgadele ning kuldsuude kestvusrekordit taotlevatele kõnedele ei leidunud ruume, kuhu väljasttulnud gaidijuhte öökorterisse paigutada. Ja needki kooliruumid, mis lõpuks korda läks hankida, keelas tervishoiuvalitsus taudide kartusel viimasel minutil. Nii

tõusid kulud mitmekordseks, vahe pidi tasuma Peastaap. Saabus siiski Tartu jaatav vastus, ning juba 1. jaanuaril hakkas saabuma ka juhtkoolist osavõtjaid, saarlased isegi regedel väina ületades. Esindatud olid kõik malevad.

III juhtkooli avamine toimus pühapäeval, 2. jaanuaril kell 10.00, Linna I Tütarlaste Gümnaasiumi ruumes. Avasõnas gdr. L. Juske kõneles I gaidikäsust: Ela isamaale ning inimkonnale. Järgnes vaimulik talitus pastor skm. P. Kuusikult, kes jutluse teemiks oli valinud pühakirja sõnad: „... olen tulnud tuld viskama maa peale ja mida soovin enam, kui et see tuli põleks.“ Asudes koosoleku rakendamisele, valiti koosoleku juhatusse: gdr. E. Hünerson, gdr. L. Juske, prl. A. Pedussaar ning prl.

Juhtkoolist osavõtjad

Kask. Sekretariaati valiti gaidid: J. Rein, A. Hannikat, E. Saks. Tervituseks võtsid sõna proua Peavanem, kolonel Vellerind, dir. A. Roos, prl. A. Pedussaar, skm. R. Tõnuri, skm. V. Suigussaar, „Valvetarid.“

Lühikesele vaheajale järgnes Noortenõunik J. Maismaa ettekanne — „Noorte kasvatuse ülesandeid noorsoo organisatsioonides väljaspool kooli.“ Huvitava ettekande lühikene kokkuvõte: organisatsioon peaks kasvatama noort nii, et ta nõudeid, milliseid esitab talle organisatsioon, täidaks ka väljaspool organisatsiooni vormita esinedes, et noor oskaks omatud teadmisi ka õiges kohas kasutada. Kasvatus, millise noor saab koolis ning organisatsioonis ei tohi erineda. Peavad kaduma nähted, kus rühmajalt, kes ühtlasi on pedagoog, peale koolitöö lõppu koondule ilmudes on hoopis teine inimene, nõudes distsipliini, puhtust jne., kuna ta koolis õpilase välisele esinemisele mingit rõhku ei pane. Juht peab olema teadlik noore edasijõudmises koolis ja esinevais raskusis, et noort tarviduse korral aidata neist üle saada. Ka toonitas referent organisatsioonide töö elulähedasemaks muutmise vajadust, soovitades iseäranis laagrites võimaldada ümbruskona rahva elu ning tööga tutvumist. Ühtlasi toetas ta, tervituste juures sõna võtnud dir. A. Roosi mõtet, et noored tihti ruttavad liiga suure eduga edasi, vahemaa vanema ja noorema põlve vahel suureneb ning tekib olukord, kus vanad ei suuda mõista noori ega ümberpöördu. Noorte juhi ülesandeks jääb, olla vahemeheks kahe põlve vahel.

Noortenõuniku ettekande järele pildistati kooslijad.

Peale lõunavaheajaga jätkus töö. Gaidjuhid täitsid kontroll-testi kolme järgu ulatuses ning võeti läbi II järk gdr. Tari juhatusel, milles pearõhk pandi gaidmängudele, Paralleelselt pidas oma koosolekut E. G. M. nõukogu. Kell 19.30 kogunesid gaidid sõprusõh-

tule, mis kujunes eriti hoogsaks ning lõbusaks.

Esmakordselt nägi juhtkooli kava tänavu ette erikoosolekuid gaidide, hellakeste ning merigaidide juhtidele. Kooli teisel päeval toimus instrktor Elli Koffi poolt näitlik salga-koondus, kus õpetati sõlmi, uusi laule ning korraldati kõnevõistlus. Järgnes nõupidamine hellakeste juhtidele üldjuhi gdr. H. Viljaku juhtimisel, merigaididele üldjuhi gdr. H. Siivo juhtimisel ning erikoosolek gaidrühmade juhtidele.

Kell 18.30 jõudis kohale Rootsist vanemgaidide juht gdr. Jenny Rieck-Müller, esinedes ettekanetega vanemgaidluse ajaloost, korraldusest ning vanemgaidide tegevuskavadest Rootsist. Ettekande vastu oli suur huvi, kuna vanemgaidlus Eestis astub alles esimesi kobavaid samme. Kolmandal päeval pidas külaline Rootsist näitliku vanemgaidide koosoleku, ning instrktor Elli Koff kõneles III järgust, milline on täiendamisel.

Järgnes resolutsioonide vastuvõtmine. Tähtsamad neist: hellakestele seatakse sisse erialamärgid, merigaidide liigid muudetakse eriala eksameiks, töötatakse välja märk hellakesest võrsunud gaidile.

Järgmine juhtkool peetakse 1939. a. Sakala maleva korraldusel Viljandis. Käesoleva aasta suvel leiab aset IV juhtlaager Valga maleva ümbruses. Kavasse võetakse ka põllutööga tutvumine.

Rootsi gdr. Jenny Rieck-Müller viib Tallinnas veel mõned päevad, õpetades juhtidele päästmist jääl, kandraami tegemist, huvitavaid mängu jne. Ka võttis külaline osa Tallinna juhtkoogu koosolekust, vastates talle esitatud küsimustele. Sõbralikus gaidringis annetati külalisele meie sõprusmärk ning maleva ühisel jõulupuul kingiti rootsi gaidkodule meie rahvuslipuke. Tahaksime veelkord tänu öelda lõbusale külalisele, kellelt võisime nii mõndagi õppida.

Kilde

Lord Baden-Powelli kõnedest 9. üleilmlikul skautide konverentsil Hollandis 1937. a. ja oma hõbepulma puhul banketil

Lord Baden-Powelli kõnedest 9. üleilmlikul skautide konverentsil Hollandis 1937. a. ja oma hõbepulma puhul banketil.

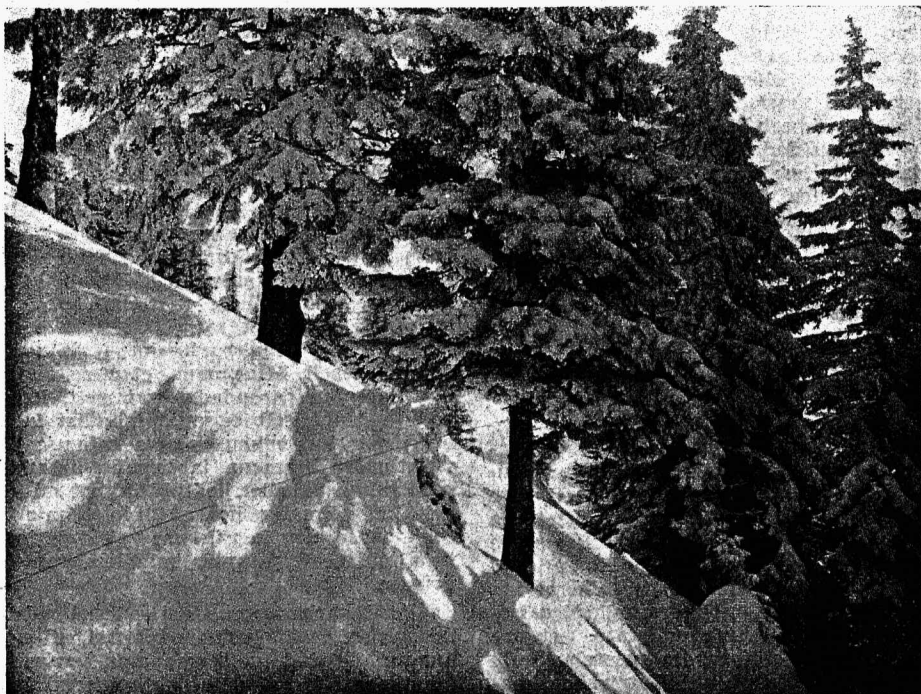
Meie suur probleem on — kuidas arendada noori paremini, et ta püsiks kindlalt tulevikus, praegusel juhul vägagi segases ja tumedas tulevikus. Selle saavutamiseks näen ma tähtsaimate sihtidena arendada individuaalset ja rahvustunnet ja teiseks äratada rahvusvaheliste heatahtlikkust ja üksteise mõistmist.

Mussolini, kellega vestlesin mõni aeg tagasi, seletas mulle, miks ta oli muutnud skautliku liikumise Itaalias Balilla liikumiseks. Põhjuseks oli, et ta tahtis anda kogu oma maa noorsoole, üheainsa neid vaimustava ja ühendava sihi. Ainus abinõu saavutada itaallaste üksmeelt, kuna rahvas

oli killustatud ja lõhestatud parteivõitlusis, näis talle kasvatada neid vaid ühe ideaali sihis — ja see oli oma kodu kaitse. Ta mõistis, et kui üks rahvus peaks püsima kindlana ja võimsana maailma rahvaste peres, ta peab moodustama tugevasti liitunud terviku, lahkõid rahvas eneses võivad põhjustada ta hävingu.

Mussolini pole ainus, kes on tundnud ära selle tõe. Ka teised rahvad propageerivad ühistunnet, kuid sageli surudes sealjuures maha individuaalse vabaduse. Seda tehakse üldsuse heaolu ettekäändel, kuid siia liitub kardetav moment ja nimelt, et selline ühistunne on vaid välispidine, ta ei tule rahva südamest.

On moodsaid demokraatlikke maid, kus individuaalne vabadus on kõrgesti hinna-

Suusatee kutsub . . .

tav, kuid siin võib selle vabaduse valesti tõlgitsemine tuua kohutavaid tagajärgi poliitilise massimõjutuse kaudu ja kergesti õigeim tee arendada inimesis individuaalset iseloomu.

Tänapäeva ülikiire sotsiaalses arengus kooli kasvatusülesanded on raske töö, et pidada sammu selle arenguga, ja eriti raskeks osutub kasvatada noort individuaalselt. Siin on skautlikul liikumisel suur võimalus abistada kooli. Omades häid juhte, kes on teadlikud täiel määral meie sihtidest ja meetodeist, meie liikumine kindlasti on võimeline tegema seda tööd. Kuid aja arenedes ja järjest uute juhtide juurde tulles tekib uusi mõtteid, leitakse uusi seadusi ja juhtnööre ning peetakse neid sage- ligi paremaiks meie liikumise algmõisteist ja -seadusist ning -korraldusist, millised leitakse olevat võib-olla ajast ja arust. Kuid nii võib juhtuda, et otsides ikka jälle uusi korraldusi, uusi reegleid, meie ühel heal päeval oleme üliorganiseerunud. Ja see kartus on praegusest vägagi põhjendatud. Siin ei aita muud, kui minna tagasi meie liikumise lihtsa algmõiste, -sihi ja -korralduse juurde ning uuesti lähtuda temast.

Mingem tagasi oma kasvatusel lihtsate algprintsipiide juurde mängu kaudu. Mitte süsteem pole süüdi, vaid peame pidama silmas süsteemi rakendamise meetodit meie ülima eemärgi, olles kasvatada mehiseid mehi ja häid naisi oma maadele, tugevaid kehaliselt, vaimselt ja hingeliselt, inimesi, keda võib usaldada, inimesi, kes julgevad astuda vastu raskele tööle ja rasketele aegadele, inimesi, kes on võimelised otsustama ise, ega lase end juhtida massisugestioonist, inimesi, kes suudavad ohverdada ja loobuda paljust isiklikust kaasinimeste ja rahvuse suurema hüve kasuks. Ja kui nad on teinud seda, nende rahvustunne ei pea olema kitsarinnaline, vaid neil peab olema selge ja mõistev pilk ka teiste maa- de rahvuslaste tunnete jaoks.

Mis puutub sellesse laiapiirilisesse rahvustundes, siis viimane Jamboree Hollandis möödunud suvel on kindlasti suur edusamm rahvusvahelise sõpruse suites poiste hulgas on tekkinud mõningaid mõtteid ja kaalutlusi, kas meie ei lähe selles sihis liiga kaugele — milline on selle kõige lõpptulemus? Tahaksin meenutada talle, et iga samm meie ajaloo on kasvanud välja isenesest. Näiteks, teie mäletate, et see polnud mina, kes sundis poiste peale skautluse. Mind paluti vaid kirjutada raamat ja poisid võtsid selle omaks. Ma kirjutasin raamatu teatud juhtnööridega poistele, kuid poisid haarasid sellest omal al-

gatusel kinni. Ja kui nad siis skautluse asutamisaastal kogunesid üle maa Londonisse Kristallpaleesse, siis oli neid 11.000, kes omal vabal algatusel olid saanud skaudiks. Nende hulgas oli ka rühmake tütarlapsi, skaudirõivad seljas. Kui küsisime, kes nad siis on, saime vastuseks: „Meie oleme tütarlapsed-gaidid.“ Ja nii siis juhtus, et gaidid algatasid ise oma liikumist.

Mingit propagandat ei saadetud välismaale, kui olime ametis skautluse organiseerimisega kodus, kuid väga lühikese aja vältel paljud maad algatasid skautlust ise ja nüüd pea kolmekümne aasta möödudes, skautlik liikumine on levinud üle kogu tsiviliseeritud maailma pea igas maas. Kogu asi on loomulik areng ning seepärast loomulik liikumine ja mitte organisatsioon, tehtud seaduse ja juhtnööride järele. Muidugi, mõned algeadused on kindlasti vajalised, kuid nad peaksid piirduma kõige algelisematega, ilma igasugu lisandite ja täpsete märkusteta tulevikus kerkivate võimalikkude küsimuste jaoks.

Kui liikumine algas, polnud mingit mõtet tema rahvusvaheliseks muutmiseks, kuid ka siin jälle soov rahvusvahelise sõpruse järele on tekkinud poistes enestes. Jälle see on loomulik areng ja meid on üllatanud näha tuhandeid poisse tulemas omal soovil ja algatusel, omal kulul maailma igast nurgast kokku, et kohtuda Jamboreedel. Seda poiste indu kohata üksikest ja püsivust, millega nad hoiavad kinni oma sõprusest hiljem kirja teel, meie ei pea, tõesti, meie ei tohi ignoreerida, jätta tähelepanemata.

Aegajalt mind küsitletakse: „On selline Jamboree — rahvusvaheline laager — ka suks poisile, või liikumisele, või maale, või rahvusvahelistele suhetele?“ Mul isiklikult on oma vastus sellele, kuid alati enne mingi otsuse tegemist ma küsin nõu autoriteedilt, mille pean parimaks — ja see on poisilt eneselt. Mina usun, et meie sammume õigel teel, arendades vaimselt, kehaliselt ja hingeliselt tugevat isikulist iseloomu poisiks kui isiksuses oma rahvuse täisväärtusliku liikmena ja teiseks, arendades seda rahvusvahelist heatahtlikkust nii kaugele kui võimalik, heatahtlikkust, mis ületab seisuse, usu ja rahvuse vahed ja tahab tuua üksmeelt ja rahu maailma rahvaste peresse.

Ja nii sammugem edasi senistel radadel, ikka edasi, täis usku, tehkem nii nagu hundud ütlevad — teeme oma parima ja viime edasi ja arendame skautlust nii hästi kui iganes suudame.

25 aastat oleme sammunud Olave'iga käsikäes ja suurim tasu meie tööle on olnud see, et eesmärgid, mõtted ja meetodid, mida oleme andnud oma liikmeile, on leidnud teed ka väljaspoole meie liikumist. Koolid ja teised seltsid on võtnud palju neist omaks, ja tänapäeval me leiame palju neist võetud ka teistese organisatsioonidesse väljaspool meie oma liikumist — kõik üldsuse kasuks.

Paljud meie poolt algatatud meetodid, mõtted ja kombed, mis alul kohutasid seltskonda oma uudsusega, on võetud nüüd omaks. Nii näiteks, kui skaudid panid jalga lühikesed püksid, inimesed olid keeletud — ning nüüd kannab neid enamus noori mehi ja palju tütarlapsigi. Alul oli ääretu raske saada poisse laagrisse — vanemad kartsid, et nad võiksid külmetuda — ja nüüd on laager tuhandete inimeste unistuseks. Kehaline kasvatus, mida propageerib skautlus, on muutunud ülemaailmlikult harrastatavaks.

Iseloomu kasvatust peaksid koolid senist enam rõhutama. Kuid seda saab teha vaid individuaalselt, mitte klassikaupa.

Oma gaidlikus ja skautlikus kasvatuses meil on vabad käed, meie võime kasutada oma enese ideid, mis pole seotud traditsioonikõidikutega; meie võime vaadata ringi ja kasutada oma enese kujutusvõimet, koostades töökavu oma noorte jaoks, et nad võiksid kindlalt ja teadlikult astuda vastu tulevikule, tulevikule, mis muutub üha kaootilisemaks, kus leitakse nende jaoks igat liiki lõbusid ja neil pole tarvis enam näha mingit vaeva, et saavutada, mida nad ihaldavad.

Koolidel on omad eriharidusega õpetajad. Meil on erihariduseta õpetajad, vabatahtlikud töötajad, kes viivad oma noored välja lodusesse ja õpetavad neid loomulikel viisidel. Need õpetajad on skaut- ja gaidjuhid, kes armastavad oma poisse ja tüdrukuid ning armastavad oma kodumaad

ja kelle loov jõud seisab armastuses. See ongi vahe, mis ilmneb tegelise töö tagajärgedes.

Armastus näib olevat see oluline vaim, mis läbib kogu meie liikumisest pisimast hundust ja hellakesest kuni peavanemani ja temas peitub meie edu saladus.

Minu elu algaastad, nagu teate, olid küllaltki rasked. Ma pidin tublisti töötama, kuid ma armastasin oma tööd ja ma armastasin oma sõdureid. Siis ma tajusin armastuse jumaliku võimu. Kui sa kingid armastust, sa saad selle tagasi kümnekordselt. Suur saladus, mille ma õppisin, oli panna inimesi tegutsema ja olema kuulekas sisemise distsipliini mõjul.

Mulle paistab, et meie liikumises on vaim, mis on jumalikult inspireeritud ja ma tunnen, et see on Jumal, keda peame tänama oma edu eest, sest ta on võtnud õnnistada meie tööd.

Õeldakse, et noored tormavad edasi lootusega ja vanad vaatavad tagasi rahuldusega, ja kunagi, kui ma saan vanaks, minagi vaatan tagasi suure rahuldustundega. Vahepeal teie, kes teie pole üle 81 aasta vanad, peate jatkama oma tööd, sest ei saa olla paremat tööd ja teie teenite oma vana-ea rahulduse pensioni välja kui teie võite vaadata tagasi rahuldustundega tööle, mis oli väärt, et teda tehti. Ja noorematele ma ütlen — rühkige edasi Lootusega, lisage sinna optimismi ja maitsestage seda huumorimeelega, mis võimaldab teil ületada raskusi teadmisega, et elu jagab nii tormi kui päikesepaistet. Rühkige edasi kindla Usuga meie liikumise tugevusesse ja tema tulevikuvõimalusisse ja rühkige edasi Armastusega, mis on võimsaim kõigest. Armastus on see jumalik säde, mis on teis. Mäletage: „Ja nüüd jäävad Usk, Lootus ja Armastus — need kolm. Kuid suurim neist on Armastus.“

Kandke edasi seda vaimu ja teie ei saa eksida.

Gaider & Karik

Üle suure lombi.

(Algus „Eesti Skaut“ nr. 9. ja 10 — 37. a.)

Huviga tutvusin lähemalt oma uue ümbrusega. Kõrgele komandosillale ükski reisija ei pääsenud. Allapoole, paadidekile kus leidub 30—35 päästepaati, sinna tõttasin, et järgi vaadata ja pähe õppida oma paadi asukoht. See tehtud, jalutasin pro-

menadidekile, raamatukokku, läbisin daamide-, suitsetamis-, kirjutus- ja tantsusalongi. Mugavad olid laeva I kl. ja „cabin“ klassi kajutid, söögiruum, lastetuba, mis varustatud igasuguste lastemänguasjadega, võimlemissaal, bassein. Trepp allapoole sammunud, leidsin end turistide klassis: kajutid, oma söögiruum, vanniruumid, mida

igalüks maksuta võib tarvitada, kontor, trükkikoda, jalutusruum, baar, kauplus, daamide- ja suitsetamissalongid ja mänguplats, kus mängiti ping-pongi, tennist, golfi, shuffleboard. Turistide klassist veel trepp allapoole olid III kl. kajutid, söögi-, pesu-, jalutus-, suitsetamis-, daamide-, kirjutus- ja tantsusalongid, kauplus ja baar. Lühidalt terve linn omaette igasuguse eluaval-dusega. Olin ainukene välismaalane, teised olid kõik Briti kodanikud, kes sõitsid koju kroonimispidustustelt. Reisijaid oli üldse 342 ja laeva meeskond 400 liiget. Orkester mängis igapäev küll lõunaks, õhtuks ja tantsuks. Laevas asus ka oma haigla. Seinal mitmes kohas rippus joonis sõiduteega ja andmetega, mis pidid igapäev seletama meie edasijõudmist. Samuti kirjutati ülesse tuule suund, tema tugevus, lainete tugevus ja edasijõutud miilide arv. Neid teateid oodati igapäev erilise põnevusega. Lõbustustest võiks nimetada kapteni balli, kontsert, hipodroom, igaõhtust kino ja tantsu. Et reisijaid seekord vähe oli, sain omaette kajuti. Kajutis oli automaatne pesulaud, peegel, varnad, riidepuud, vaip põrandal, igalühel oma iste, päästevöö. Magasin ja söin ainult oma klassis, ülejäänud aja veetsin turistide klassis, sest seal oli paremad võimalused mängimiseks. Kui teised teada said, et olen eestlane, siis olid paljud huvitatud Eestist ja ma pidin neile

tihti jutustama Eesti elust ja olust. Mind kuulati alati suurima huviga ja esitati väga mitmesuguseid küsimusi. Kõigile leidsin vastuse, jänni ma ei jäänud. Huvitav oli jälgida ajanäitaja reguleerimist, igapäev lükati kella tagasi iga 5 tunni järgi 10 minutit, ja kui Kanadasse jõudsimel, näitasid meie ajanäitajad täpselt Kanada aega. Esimesel päeval sõites lahtisel ookeanil, oli inimestel tuju hea: söödi, lauldi, tutvuti üksteisega ja mängiti, sest lainetav ookean ei mõjunud põrmugi suurele laevale. Täitunud oli minu salajane soov — sõita kord Atlandil. Järgmistel päevadel kruviti laud, toolid, klaverid jne. põranda külge kinni, sest ookeanil oli tugev lainetus. Oli näha juba merehaigeid. Laev kerkis ja va-jus, söögisaalides pooled sööjad puudusid. Ka meie lauas ühel päeval istusime kahekesi, puudus neli sõpra. Ühel hommikul kattis paks udu ümbrust, udusireen undas iga ½ minuti järgi. Olime ka tormi tõu-gata, kuid oli ka ilusaid päikesepaistelisi ilmu. Kaugelt nägime jäämägesid, mis olid suured nagu linnad. Meremehed rääkisid, et ¼ jäämäest on vee peal, ülejäänud kõik vee all. Väikesed jääpangad ujusid melle sageli vastu. Nagu teada, teevad inglased klassivahesid, seda võis eriti laevas näha. Laeva teenijad ei tohtinud oma vabal ajal ülesse minna, ei tohtinud reisijatega erilist sõprust luua, ei tohtinud reisijatega mängida ega ka omavahel reisijate mänguruu-mides viibida. Lubatud oli see ainult laeva stuardil, kes korraldas mängu ja laeva ohvitseridel. Laeva ohvitserid olid kohustatud vabal ajal üksiku daami eest hoolitsema, muidugi iga klassi ohvitser vastavalt oma klassi reisijate eest. Laeva teenijaskonnal terves koosseisus oli igapäev õppetund, kus neile näpunäiteid anti olukorrast, kui laevas tekkiks tulekahju või kui laev oleks hukkumise hädas, nii et kõigil oleks teada, mida tuleks tal sel korral teha. Ka meile, reisijatele, tehti prov ja õpetati, mis teha kui laev hakkab hukkuma. Hiljem järgnes häire. Küll oli siis jooksmist!

Ookeanihiiglasel teel Ameerikasse

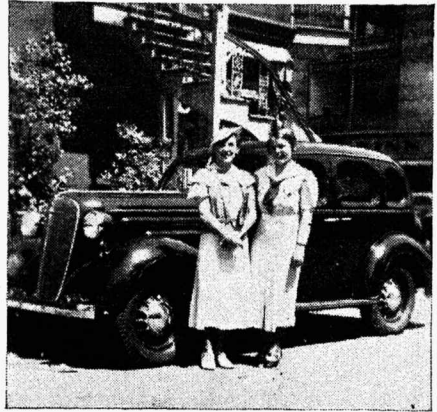
Teel kohtasime laevu, mis sõitsid vastu-suunas ja meiega ühes suunas küll reisi-jate ja kaubalaevu. Jgal pühapäeval oli laevas jumalateenistus lutheri- ja katoli-kuusu kommete kohaselt. Peamised aja-viited laeval näisid olevat mängud. Kui mängutuju polnud, siis loodi sõprusi noor-te ja vanade vahel. Mõned lugesidki lama-des dekil, toolidel vaipadesse mässitult, kirjutati kirju ja askeldati siin ja seal. Vanemad daamid harrastasid hüppenööri-ga hüppamist, see tegevus saledaks. Ja eks neil olnud õigus!

Mängisin tihti ping-pongi ja deck-ten-nist, ja et mul alati õnnestus teisi võita,

siis olin otsitav partner. Lõpppäevadel korraldati võistlused, võtsin võistlustest osa ainult ping-pongis ja mul õnnestus võita II klassi ja turistide klassi mängijaid. Küllalisena mängisin edukalt ka cabin klassis. Auhinnaks sain kolm mälestusset, mille üle ma väga rõõmustasin. Päev enne Kanadasse saabumist korraldas laevaliini „kapteni lõuna“ erilise pidulikkusega. Söögisaaal oli dekoreeritud ja ilutuledes, kõigile oli trükitud eriline lõunakaart, kõigile kingiti väikesed mütsikesed, orkester mängis, rahvas laulis ja lõuna möödus meeleolurikkalt. Ka haiged olid terveks saanud.

Korrage nägime väikest tippu, olime jõudnud Kanada kaljuste kallaste vahele. Tundus väikest ärevust, sest 1½ päeval söitsime kallaste vahelt Sv. Lawrence'i jõge mööda Quebeci suunas. Kohtame paljud laevu, mis siia-sinna sõidavad. Quebec'i jõudsime kell 5 p. l. Osa reisijaid lahkusid, laeva tuli piiripolitsei, arst ja palju mundrikandjaid mehi. Arst reisijaid ei tülitanud, väljaarvatud neid, kes seisis haigla nimestikus. Kuid piiripolitsei uuris hoolega kõikide passe ja pabereid. Teistel läks kõik kiirelt, kuid kui jõudis järg minu kätte, siis algas alles see õige eksam. Mind külvati üle igasuguste küsimustega, näiteks: kes ma olen, kauaks jään, mida mõtlen tegema hakata, mida tegin kodumaal, kelle juurde lähen, palju raha kaasas, mis tööd oskan jne. Tervelt tund aega istusin seal. Lõpptagajärg oli, et koostasid protokolli ja tahtsid mind pista emigrantide vangla, et järgmise laevaga tagasi saata. Võtsin siis rahulikult oma Eesti organisatsiooni paberi ja panin lauale. Härrad lugesid, paber rändas ühe käest teise, pidasid siis nõu ja ilma sõna lausumata anti mulle luba Kanadasse sissepääsuks, mida ma hiljem olin kohustatud tagasi saatma, kui lahkusin Kanada piiridest. Rahvusvaheliselt on see väga tähtis, olla mõne rahvusvahelise organisatsiooni liige. Inglased ja Ameeriklased hindavad väga gaidide ja skautide organisatsiooni ja ainult kui gaidide organisatsiooni liikmele ei tehtud mulle enam ühtki takistust. Ametnikkude käitumine oli väga viisakas ja korrektn.

Õhtul hiivati ankur, köied ja nõõrid viibati ja laev võttis kursi Montreali poole. Ei läbenud paljud sel ööl magada, ka olin mina üks nende rahutute hulgast. Järgmine hommik. Ilm oli ilus, soe, päikesepaisteline. Laev liikus aeglaselt. Kõik olid kihevil ja ärevil. Tundus erilist põnevust, pakiti, õendati arveid, kohendati, pesti jne. Ei püsitud enam rahulikult einetada, kõik ruttasid tekile, eemalt paistsid korstnad ja Montreali linna mäe tipul olev rist.

Gdr. Karik koos õega Kanadas

Jõudsime Montreali Inglise Kanada liini doki kohta, olin laeva ninas, nägin kaugelt öde koos prl. Jürgensoniga lehitamas. „Vist on ta mind näinud,“ sähvas mõte. Puksiirid tõmbasid dokki, sild lasti maale. Hiigellaevaliini reisijatehoone oli vastutullijatest üle külvatud. Seal asus ka tolliametnikkude hulk. Pakid ja kohvid viidi laevalt tolliametnikkude juurde ja oma liignime tähe järele võis siis otsida oma pakke. Tollitoimingud läksid kiirelt. Oli eriline rõõm kohata öde. Kiirelt tutvusin öe tuttavatega ja istusime autosse ning sõit läks mööda Montreali elavaid tänavaid öe korterisse. Imestasin, kuidas inimesed üldse julgesid seal jala käia, kuid ometi seal nad liikusid ja kaubitsesid ja tuhandel lapsed elasid ja mängisid tänaval. Sain veidi end kohendada, kui kohe algas sõit Montreali kõige rikkamasse linnaossa — Westmount. Seal sõitsime n. n. Mount Royal mäele, millele läheb 344 astet ülesse. Mäel oli suur rist 250 tulega — Vabaduse rist. — Autoga mäele ei saa sõita, kõigil tuli jala ronida. Mäel oli lõpmata ilus vaade linnale. Hiljem sõitsime ärilinnajakku, kus oli kauplus kaupluse kõrval, sealt Verduni tööliste linnajakku. Õhtul sõitsime nende peatänaval St. Catherine, kus jälgisime ameerikalikku liikumist ja reklaamtulede merd.

Kanada on Briti dominjon 10. miljoni elanikuga ja koosneb 9. osakiigist ning 2. föderatsioon distriktist. Rahvastiku moodustavad peamiselt Euroopast sisserännanud inglased ja prantslased. Kanada oli varem Prantsuse asumaa, kus peeti alalist võitlust indiaanlastega. Algpärast indiaanirahvastikku on veel Kanada põhja ja loode osas. 1763. a. saadik kuulub Kanada

Inglismaa alla. Ilmastik on Kanadas külm, Atlandi ookeani ääres paras jahe, külm lumise talvega ja sisemaal kuum kuiva suvega. Kanada suurimad linnad on: Montreal, Toronto, Vinnepeg, Vancouver, Hamilton, Ottawa ja Quebec. Kanada elatab põllumajandusest ja metsandusest. Farnides kasvatatakse sini- ja hõberebaseid. Karusloomade kasvatuse ja müügi poolest seisab Kanada maailmas esikohal.

Motrealis on 812.000 elanikku, kellest üle poole kõnelevad prantsuse keelt. Montreal on saar ja tema ümbermõõt on 55 — 60 miili. Küllastasin Montreali kõrgemat ülikooli, mis kannab nime Mac Donald College. Linnast asub ta võrdlemisi kaugel. Siia on koondatud kõik ülikooli alad ja see moodustab omaette väikese eeslinna. Ohutul oli vastuvõtt eesti perekonnas. Hiljem küllastasime kõik koos Saksa klubi, mis on ka ühtlasi eestlaste kogumiskohaks. Kohates eestlastega, tuli neile seletada Eesti tähtsamaid sündmusi ja algatusi, sest mõned olid hulk aastaid kodumaast emal olnud. Sõites ühest linnast teise torkasid silma lahtised paviljonid n. n. „Hot Dog“ majad, kuhu sõideti autoga ette. Preilid serveerisid kiirelt lõuna ehk karastavad joojaid erilise kandikuga autosse, nii et ei pruukinud autost välja tullagi ega aega viita. Kõik sündis imekiirelt. Küllastasime lilliputlaste kuninglikku lossi. Seal elanud lilliputlane-poiss, kes praegu käib Montrealis ülikoolis. See oli ainuke lilliputlaste paar ilmas, kellel oli sündinud laps.

Teatasin siis gaid organisatsiooni, et olen saanud ja tahaks tutvuda nende tööga. Otsema teed sõitis auto mulle järgi ja ma tegin omad visiidid gaidide organisatsioonile. Gaidide org. samuti ka skutide org. on levinud Kanadas väga laialt. Rühmade tööd juhivad kõik gaidid, täiskasvanud juhid. Gaidid on oma instruktor (erilise kõrgema haridusega), kes neile korraldab igasuguseid kursusi ja koole. Need kursused ja koolid võivad olla lühiajalised ja nad võivad kesta ka aastaid. Gaididel on oma peakorter, suur ilus maja aia sees, kus asub kauplus, büroo ja internaat. Gaidrühmad asuvad neil koolide, kirikute, haiglate ja kirikukoolide juures. Üks rühm või

isegi rohkem asub parandamata haigete haigemajas. Näiteks kes ühe käega, jalaga, osa keha liikmeist halvatud, kes lonkavad, kõverad, jne. Neid transporteeritakse eriliste autobussidega ühest kohast teise. Küllastasin seda asutust s.o. parandamata laste haigete haigla ühes kooliga. Nägin kuidas neid lapsi tõsteti, tassiti ja aidati kiikuda ühest kohast teise. Haiglad-koolid on selleks oma inimesed. Küll nendel inimestel võib olla raske. Gaidide tööst saavad nad ainult pealtvaatajad olla, osa tütarlapsi on väga musikaalsed ja need siis laulavad gaidide laulukooris ehk jälle mängivad orkestris kaasa. Viibisin ühes suuremal koondusel, kus viibis ka nende chief-gaid Mrs. Jackson-Dodds, ta on Montreal Panga peadirektori abikaasa ja üks esimestest naistest seltskonnas. Maleva instruktor teeb ja annab korraldusi, maleva juht ühes oma abilistega istub maleva vanemaga aukohal ja vaatab pealt. Koosolekul nemad kas kiidavad ettepanekud hääks või jätavad nad kinnitamata. Torkas silma nende kindel distsipliin ja vorm. Kõik olid erandina sinises vormis, mustades sukkades ja madala kontsaga kingades, hellakesed kõik pruunis. Sellele õhtule toodi kolm autobussi neid vigaseid gaidi ja nad istusid külaliste ridades, kuna teised ettekannete ajal istusid kõik põrandal. Gaid Motrealis on 3.500. Ettekannete õhtu algas rühmade sissemarsiga. Maleva vanem ühes juhiga ja nende abilistega võtsid paraadi vastu, millele järgnes sõprusring ja laul, siis hellakeste harjutused, gaidide sõlmed, võistlus laagris tarvisminevate asjade valmistamisele, näiteks: nõude panipaik, rätikuhoidja, kinga ja saabastehoidja jne. hüplemine hellakestele, laulukoori ettekanne, võistlusmängud. Piltlikult näitasid gaidid, kuidas rahvas pühapäeviti läheb loodusesse ja oma võileiva paberid jätavad murule, kust gaidid nad hiljem ärakoristavad. Hiljem järgnes gaididele omavaheline koosviibimine, millest ka mina kui külaline osa võtsin. Seal kuulsin, et igast asumaast on saadetud esindus-rühm gaidi ja skaute Londoni kroonimispidustustele, sest Inglise kuningas ja kuninganna on skautide ja gaidide organisatsiooni liikmed.

(Järgneb.)

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. Vastutavtoimetaja N. KANN. Toimetaja: L. KÄRSEN. Toimetuse liikmed: R. TÕNURI, V. SUIGUSAAR, R. ROOS. R. KÄRNER, gdr. E. KARIK ja ngdr. N. BLÕSKO. Tallituse juht: E. JÄGEL.

Üksiknumbri hind 20 senti. Aastakäik kr. 1.50. Ilmub aastas 10 numbrit. Toimetuse ja tallituse aadress: Tallinn, Vene tn. 26.

12. detsembril 1937. a. raske haiguse järele surma
läbi lahkunud merigaidi

Vilma Välja't

Mälestab,
Tallinna Gaidide Maleva

*Kõik gaidid ja
skaudid üle Eesti!*

Tarvitavad:

kodudes, koosviibimistel, koldeõhtuil jne.

„Esto“ maitsevaid kvaliteet-saadusi

„Esto“

vorste,

sülte,

rulaade,

pasteete,

j. n. e.

„Esto“ puu-, aiavilja ja lihakonserve.

„Esto“

võileibu,

pirukaid,

saiu ja

leibu.

„Esto“ saadused on müügil igal pool.

Ühing „EESTI LIHAEKSPORT“

TALLINNA EKSPORTTAPAMAJA

Tartu mnt. 101, tel. 478-54, pk. 33

Tallinn.